

INKLUZE VE ŠKOLÁCH ANO či NE

V současnosti se často setkáváme s názorem, že vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami brzdí ostatní žáky. Tyto otázky si kladli i odborníci a proto byla odborníky zpracovávána studie pod názvem „**Vliv přítomnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě na vzdělávací výsledky jejich spolužáků**“, jejíž šetření probíhalo mezi žáky ve věku 5 - 16 let.

Autoři studie do výstupů zahrnuli nejen **výkony vědomostní a dovednostní**, ale zároveň i **schopnosti v oblasti osobnostně-sociální**. V rámci studie bylo nutno utvořit 4 kategorie speciálních vzdělávacích potřeb (dále SVP): **mentální postižení, poruchy chování a psychická onemocnění, smyslová a tělesná postižení, narušená komunikační schopnost**.

Výsledky šetření byly rozděleny do 3 kategorií - **pozitivní** (vědomosti a schopnosti se u spolužáků po začlenění žáků s SVP zlepšily), **negativní** (ve sledovaných oblastech byly výsledky horší) a **neutrální** (žádné podstatné rozdíly se nenašly).

Většina studií se zaměřovala na hodnocení přítomnosti žáků s mentálním postižením na školní úspěšnost a osobnostně-sociální rozvoj jejich spolužáků bez postižení. Tato skutečnost patrně souvisí s četností výskytu tohoto postižení v dětské populaci, kde je smyslové či tělesné postižení výrazně méně časté. Zároveň měli autoři k dispozici méně studií zaměřujících se na druhostupňové žáky. Studie se také větší měrou soustředily na hodnocení vzdělávacích výsledků, jež laická veřejnost tradičně upřednostňuje před rozvojem osobnostně-sociálních dovedností.

Ze shrnutí 26 analyzovaných studií vyplynuly tyto závěry: pozitivní dopad nastal v 19 případech (tj. 27%), neutrální v 45 případech (tj. 63%) a negativní v 7 případech (tj. 10%).

Začleňování dětí s SVP do běžných tříd nemá nepříznivý vliv na školní úspěšnost žáků bez SVP. 90% výstupů prokázalo neutrální nebo pozitivní dopad na vzdělávání žáků bez SVP.

Některé studie prokázaly pozitivní vliv na výsledky žáků bez SVP v přítomnosti žáků s SVP. Bylo to v případech, kdy byla ve vzdělávání systematicky uplatňována podpůrná opatření. Přítomnost asistenta pedagoga nebo změna metod výuky se pozitivně promítla do vzdělávacích výsledků celé třídy. Z podpůrných opatření tak může profitovat širší okruh žáků, než pro které jsou primárně určena. **Školy by tedy měly být systematicky podporovány ve vytváření optimálních vzdělávacích podmínek pro všechny své žáky.** Jedná se o investici, která může pomoci celkovému zvýšení kvality vzdělávání.

ZDROJ:

FELCMANOVÁ, L. Vliv přítomnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve třídě na vzdělávací výsledky jejich spolužáků. *Řízení školy*. 2018, č. 3, s. 16-18.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY